

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. marraskuuta 2018
(OR. en)

14596/1/18
REV 1

SOC 729
EMPL 549
ECOFIN 1136
FSTR 79
JEUN 152

ILMOITUS

Lähettiläjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: MRK – investoiminen ihmisiin: lähentymisen, oikeudenmukaisuuden ja kilpailukyvyn edistäminen EU:n rahastojen ja ohjelmien avulla
– Puheenjohtajavaltion valmisteluasiakirja

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion valmisteluasiakirja asiakohdassa mainitusta aiheesta TSTK-neuvostossa 6. joulukuuta 2018 käytävää lounaskeskustelua varten.

TSTK-neuvoston lounaskeskustelu

MRK – investoiminen ihmisiin: lähentymisen, oikeudenmukaisuuden ja kilpailukyvyn

edistäminen EU:n rahastojen ja ohjelmien avulla

Toimintapoliittinen tausta

Euroopan unioni päättää seitsemän vuoden välein pitkän aikavälin talousarviostaan eli monivuotisesta rahoituskehyksestä (MRK). Tämä on ratkaiseva hetki vuosien 2020–2027 poliittisten prioriteettien tarkastelulle, jossa olisi myös otettava huomioon Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari, josta annettiin julistus vuosi sitten.

Koska ihmisiin investoiminen on tärkeää, komissio on ehdottanut, että yksi tulevan MRK:n politiikkaklustereista olisi "*investointi ihmisiin, sosiaaliseen koheesioon ja arvoihin*". Tämän klusterin pääasialliset rahoitusvälineet ovat Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+), Erasmus-ohjelma ja Euroopan solidaarisuusjoukot. Euroopan sosiaali- ja työllisyyspolitiikkaa tuetaan myös muilla välineillä, ja sosiaalialan investointeja ja työmarkkina- ja sosiaalisia uudistuksia edistetään niiden avulla edelleen. Näistä välineistä voidaan mainita erityisesti Euroopan globalisaatorahasto ja InvestEU.

ESR+: tärkein rahoitusväline työllisyys- ja sosiaalipolitiikan tukemisessa

Vaikka finanssikriisi onkin nyt takanamme, sen sosiaalisen vaikutukset tuntuvat vielä ankarina. Eurooppa 2020 -ohjelman köyhyyden vähentämistavoitetta ei todennäköisesti saavuteta, ja nuorisotyöttömyys on joissakin jäsenvaltioissa edelleen tasolla, jota ei voida hyväksyä. Lisäksi tietyissä jäsenvaltioissa on merkittäviä sosiaalisia haasteita, jotka tuodaan esiin eurooppalaisessa ohjausjaksossa maakohtaisten suositusten kautta.

Näihin ja muihin tämänhetkisiin sosiaalisiin haasteisiin vastaamiseksi sekä Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin mukaisten sitoumusten tukemiseksi komissio on ehdottanut ESR+:lle kolmea temaattista keskittämistä koskevaa vaatimusta.

Ensinnäkin ESR+:aa koskevassa ehdotuksessa esitetään, että *ESR+:n ohjelmasuunnittelu ja asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset kytkettäisiin tiiviisti yhteen*. Tällä halutaan varmistaa se, että rahoitus ja maakohtaisissa suosituksissa havaitut työmarkkinauudistusten, koulutuksen ja sosiaalisen suojelun järjestelmien mukautusten tuomat haasteet saadaan paremmin vastaamaan toisiaan. Komission ehdotuksessa jäsenvaltioiden edellytetään osoittavan asianmukaiset resurssit näihin haasteisiin vastaamiseksi ohjelmakauden alussa ja uudestaan sen keskivälissä.

Toiseksi ainakin neljännes jäsenvaltioiden varoista ESR+-rahastossa olisi osoitettava *sosiaalisen osallisuuden edistämistoimiin*, mukaan lukien investoiminen aineellisen puutteen korjaamiseen.

Kolmanneksi ESR+-ehdotuksessa on erityinen vaatimus *priorisoida nuorisoon kohdistettavat toimet niissä jäsenvaltioissa*, joissa niiden nuorten osuus, jotka eivät ole työssä tai koulutuksessa, on edelleen yli EU:n keskiarvon.

Tämä rajallinen määrä temaattista keskittämistä koskevia vaatimuksia poikkeaa merkittävästi vuosia 2014–2020 koskevista tiukemmista vaatimuksista, mutta noudattaa silti edelleen suoraan EU:n yleisiä tavoitteita. Keskustelut temaattista keskittämistä koskevista kriteereistä koskevat erityisesti sitä, tulisiko ESR+:n rahoituksen käytössä olla enemmän joustavuutta tai olisiko ESR+-asetuksessa aiheellista ottaa käyttöön tiukempia vaatimuksia.

Tärkeä kysymys tulevan ESR+:n yksinkertaistamista ja joustavuudesta käytävissä keskusteluissa on se, miten joustavasti määrärahasiirtoja voidaan tehdä jonkin jäsenvaltion eri alueiden välillä. Komissio ehdotti, että varojen siirrossa kehittyneemmiltä alueilta vähemmän kehittyneille alueille noudatettaisiin maksimaalista joustavuutta, ja toisin päin vain rajallista joustavuutta (enintään 15 %).

Työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaa tuetaan monilla eri rahoitusvälineillä

Vaikka ESR+ onkin edelleen sosiaalialan tärkein väline, on myös muita välineitä, joissa keskitytään investoimaan ihmisiin ja erityisesti osaamiseen ja uudelleen koulutukseen.

Euroopan globalisaattiorahasto on edelleen arvokas väline, sillä sen avulla voidaan reagoida työmarkkinoiden odottamattomiin epäsuotuisiin tilanteisiin, joilla on huomattavia vaikutuksia joko yhden suuren yrityksen tai usean pienen yrityksen työntekijöille.

InvestEU-ohjelmassa yhdistetään hyvin monia EU:n rahoitusvälineitä, jotka esiintyvät nykyisessä MRK:ssa rinnakkain. "Sosiaalialan ja osaamisen ikkuna" mahdollistaa talousarviotakauksen muodossa 50 miljardin euron kokonaisinvestoinnit, joista unionin rahoitusosuus on 4 miljardia euroa. Sen avulla rahoitetaan investointeja erityisesti osaamiseen, sosiaaliseen infrastruktuuriin, terveydenhuoltoon, pitkäaikaishoitoon ja esteettömyyteen, mikrorahoitukseen ja yhteiskunnallisten yritysten tukemiseen sekä maahantulijoiden ja haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden kotouttamiseen ja laajennetaan näin toimintapotentiaalia sosiaali- ja koulutusosalalla. Se toimii ESR+-ohjelmaa täydentävänä ohjelmana.

Komissio on tehnyt Erasmus-ohjelmasta huomattavasti tehokkaamman, osallistavamman ja laajemman pyrkien kolminkertaistamaan koulutusalan liikkuvuuden koko EU:ssa. Sillä tuetaan aiempaa enemmän ammatillista ja aikuiskoulutusta. Ohjelmaan sisältyy ammatillisen koulutuksen huippuyksikköjen kaltaisia uusia toimia, joilla täydennetään ESR+-ohjelman osuutta nuorten ja aikuisten täydennys- ja uudelleen koulutuksessa.

Täydentävyydestä ESR+:n ja ehdotetun uudistusten tukiohjelman, erityisesti uudistusten toteuttamisen tukivälineen, välillä on myös huolehdittava sen varmistamiseksi, että rakenneuudistuksia ja julkishallinnon nykyaikaistamista tuetaan johdonmukaisesti.

Kysymys pohdittavaksi:

- 1. ESR+:lla olisi oltava selkeä toimintapoliittinen tavoite, mutta sen olisi samaan aikaan pysyttävä riittävän joustavana yksittäisten jäsenvaltioiden haasteisiin vastaamiseksi. Mitkä ESR+:n tärkeimpien prioriteettien tulisi olla? Miten ESR+:n joustavuudesta olisi huolehdittava?*
- 2. Ottaen huomioon, että jäsenvaltioiden työllisyys- ja sosiaalipolitiikan edistämiseen on ehdotettu useita rahoitusvälineitä ja että yleisenä tavoitteena on investoiminen ihmisiin, miten kyetään varmistamaan, että rahoitusvälineiden suunnittelu, prioriteetit ja tuleva täytäntöönpano täydentävät toisiaan?*